

Fosenregionen er bekymret for mangelen på investeringsvirkemidler i landbruket!

Melkeproduksjon er en viktig bærebjelke for lokalsamfunnene i Fosenregionen og gir synergieffekter som bosetting, kulturlandskap og arbeidsplasser. I Trøndelag og på Fosen er det grasproduksjon og dyrehold som står for mesteparten av matproduksjonen som følge av de naturgitte forholdene våre. Fram til nå har Fosen hatt framtidsretta produsentmiljø og en yngre generasjon som ønsker å satse i næringa. For at reiselivsnæringa skal få selge rekreasjon og produkter som baserer seg på et velstelt kulturlandskap er man avhengig av aktive gårdsbruk med dyr som beiter. Små- og mellomstore melkebruk er viktig for spredt bosetting og aktivitet i grendene. Investeringsvirkemidler er helt avgjørende for videreutvikling av landbruket i Fosenregionen, og i Trøndelag.

Bekymringsmeldinger fra prosjektet «Velg Melk», initiert av Statsforvalteren i Trøndelag, og landbruksforvaltningen i Fosenregionen viser at det er et enormt behov for investeringsvirkemidler til landbruksnæringa. For å møte de nye kravene til dyrevelferd vil ombygging fra båsfjøs til løsdrift kreve omfattende investeringer. Allerede i 2024 trer de første overgangskravene inn, og det er grunn til å tro at flere vil avslutte sin produksjon allerede da. Fra 2034 er det krav om løsdrift for alt storfe.

Prosjektet «Velg Melk» har regnet seg fram til at det trengs mellom 150 – 200 mill kroner i støtte i 13 år fremover for å videreutvikle det trønderske landbruket. Dette er mer enn en dobling av dagens pott på 78,65 mill kr. Også i Fosenregionen er det store behov, med hele 76 gårdsbruk med båsfjøs som har krav på seg om endring. Åfjord har høyest andel båsfjøs, hele 48 %, mens Ørland har lavest andel med 37 %. Eksisterende løsdriftsfjøs, nødvendige investeringer etter generasjonsskifte og tilleggsnæringar til landbruket har også behov for nyinvesteringer i samme periode, fra samme «pott».

Vi står i fare for å miste melkeproduserende enheter landet trenger om vi ikke sørger for at det er tilstrekkelig tilgang til risikobærende kapital i årene som kommer.

Fosenregionen er heldig som har mange produsenter som ønsker å satse på en fremtid innenfor landbruket, men mangelen på kapital gjør det unødvendig vanskelig og risikofylt å investere. Innovasjon Norge Trøndelag benytter seg

sjelden av handlingsrommet til å gi maksimalt tilskudd i de enkelte saker, for å sørge for at flere prosjekter skal få støtte. Tilskuddsnivåene er ikke tilpasset nok de siste årene til å følge økningen i byggekostnader. Fra 1.april i år økte kostnadene med 20 % på trevarer! Større og større risiko flyttes derfor over på gårdbrukerne. I et scenario der renta når normale nivåer vil også sannsynligheten for konkurser øke.

Historisk sett vil en krone i offentlig støtte til investeringer i landbruket bidra til 4-5 kroner i investeringer. Ved å ØKE investeringsvirkemidlene til landbruket utløser det mye privat kapital som gir økt sysselsetting. Ved å tilføre friske midler for å øke tilgangen til investeringsvirkemidler i landbruket sikrer man matproduksjonen for kommende generasjoner samtidig som man holder folk i arbeid!

Fosenregionen interkommunalt politisk råd ber om at virkemidlene til disposisjon for Innovasjon Norge økes betydelig under årets jordbruksoppgjør.

Staten krever ombygging av båsfjøs til løsdrift, og vi er avhengige av vilje til å følge opp dette med friske midler for å trygge bærebjelken i trøndersk landbruk gjennom denne økonomisk krevende utviklingsfasen.

Vibeke Stjern
Rådsleder
Fosenregionen
Interkommunalt politisk råd

Fosenregionen interkommunalt politisk råd (IKPR)

Fosenregionen interkommunalt politisk råd (IKPR) er et interkommunalt samarbeidsorgan for de fire kommunene; Indre Fosen, Osen, Ørland og Åfjord.

Samarbeidsorganet viktigste rolle er å ta opp og fronte de viktigste sakene som angår Fosenregionen. Rådet skal være en aktiv på regional pådriver med vekt på regional samfunnsutvikling og et bindeledd mellom politikk, næringsliv og andre regionale og statlige styringsorgan.